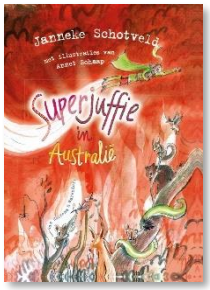
Lesinstructie

Titel:	**Superjuffie in Australië**
Auteur:	**Janneke Schotveld**
Illustrator:	**Annet Schaap**
Uitgeverij	**Van Holkema & Warendorf**

Kidsweek in de Klas heeft in samenwerking met uitgeverij Van Holkema & Warendorf een lespakket ontwikkeld bij het boek *Superjuffie in Australië*. Aan de hand van het lespakket kunt u aandacht besteden aan begrijpend lezen, schrijven en wereldoriëntatie. Het is geschikt voor kinderen in groep 5 t/m 8.

Doelen

Kerndoel 5	De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies, zoals: informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen.
Kerndoel 9	De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.
Kerndoel 10	De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te herkennen, te verwoorden, te gebruiken en te beoordelen.
Kerndoel 40	De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.

Tussendoelen

- De leerlingen lezen (humoristische) verhalen passend bij hun leeftijd en ontwikkelen een eigen literaire smaak.
- De leerlingen plannen, sturen, bewaken en controleren hun eigen leesgedrag.
- De leerlingen stellen zichzelf vragen en beantwoorden deze tijdens het lezen.
- De leerlingen leren een informatieve tekst te schrijven.
- De leerlingen leren dat omgevingsfactoren het voorkomen van organismen op een bepaalde plaats bepalen.

Lesdoelen

Aan het eind van de les:

- kunnen de leerlingen in het kort vertellen waar de eerste twee hoofdstukken uit het boek *Superjuffie in Australië* over gaan. Het maken van aantekeningen tijdens het lezen helpt hen hierbij.
- kunnen de leerlingen een informatieve tekst in de vorm van een dierenpaspoort maken over één van de dieren die in Australië leeft en in het verhaal voorkomt.

Het lespakket

Open de digibordles door een keer in het midden op de les te klikken. Vervolgens opent zich aan de rechterkant een scherm. Klik op ***Geef les*** en loop stap voor stap door de les met de leerlingen. Laat de leerlingen interactief meedoen middels een wisbordje/kladblaadje of laat **de leerlingen meedoen met hun eigen device**. Dit doet u als volgt:

1. Vink links onderaan uw scherm *Devices in de klas* aan.
2. Klik op *Deel scherm* om het scherm op het digibord te delen met uw leerlingen.
3. Uw leerlingen gaan naar **www.lessonup.app** en voeren hun naam in. Daarna voeren zij de toegangscode in die links onderaan uw scherm staat.
4. U ziet links onderaan uw scherm hoeveel leerlingen er meedoen.
5. Uw leerlingen kunnen op hun eigen device antwoord geven op de vragen. U ziet hoeveel leerlingen de vragen juist beantwoord hebben. Uw leerlingen krijgen op hun eigen device directe feedback, zoals 'Yes, goed gedaan!' of 'Helaas …'. LessonUp toont tussendoor een tussenstand. U kunt zelf bepalen of u deze tussenstand wel of niet wilt laten zien aan de leerlingen. Klik op de eerste slide onderaan op *Leerlingen* en zet het vinkje bij *Toon tussenstand* aan of uit.

Instructie

Voorkennis activeren en lesdoelen bepalen **slide 2 t/m 4**

Vraag welke leerlingen al eens een boek hebben gelezen uit de serie *Superjuffie*. Vorm groepjes, waarbij u ervoor zorgt dat in elk groepje een kind zit dat al eens een boek uit deze serie heeft gelezen. Deze kinderen vertellen in hun groepje welk(e) boek(en) hij of zij heeft gelezen. Weten ze nog wat er zo bijzonder is aan Superjuffie? En kunnen ze vertellen waar het boek over ging?
Vertel de leerlingen dat jullie samen een gedeelte uit het nieuwste boek van deze serie gaan lezen: *Superjuffie in Australië.* Bespreek vervolgens de lesdoelen.

Voorlezen **slide 5 t/m 10**

Lees het eerste hoofdstuk uit het boek *Superjuffie in Australië* voor. De kinderen kunnen meelezen in hun eigen boek en/of op het bord. Bespreek volgens de quizvragen.

Samen lezen **slide 11 t/m 24**

Lees het tweede hoofdstuk *Waar is Toby?* samen met de leerlingen. Zorg ervoor dat de leerlingen aan het eind van de les in het kort kunnen vertellen waar het hoofdstuk over gaat.

IK

Doe hardop denkend voor wat er in uw hoofd gebeurt tijdens het lezen van het eerste gedeelte van het hoofdstuk en laat zien hoe u de belangrijkste informatie uit de tekst haalt. Het maken van aantekeningen tijdens het lezen kan helpen om steeds meer grip te krijgen op de tekst. Bijvoorbeeld:

- ***! / A En er is ook niet gebeld.*** Ik weet al dat als iemand ziek is, zijn of haar vader of moeder naar school belt, om dit te melden. Dat gebeurt bij ons op school ook. Het staat er niet letterlijk, maar ik denk dat Juf Josje zich een beetje zorgen maakt. Als ik niet gebeld zou zijn en één van jullie zou er niet zijn, dan zou ik mij namelijk ook een beetje zorgen maken.
- ***? … Australië is.*** Ik weet nu dat Juf Josje morgen naar Australië vertrekt. Ik vraag mij af of dit dan de laatste dag van het schooljaar is. Anders hebben de kinderen toch geen juf?

Ik vraag mij af waarom Juf Josje naar Australië gaat. Zou ze op vakantie gaan? Ik noteer een vraagteken in de kantlijn van de tekst en schrijf erbij *Waarom gaat ze naar Australië?* Misschien komen we daar straks nog achter.

- ***! Meester Snor-alarm.*** Ik weet al dat het een groot geheim is dat Juf Josje dieren redt. Dat mag de directeur van de school absoluut niet weten, dat hoorden we in het eerste hoofdstuk. Ik denk nu dat de klas heeft afgesproken dat Gijs het altijd aangeeft als meester Snor eraan komt. Denken jullie ook niet?
- ***A … te lantefanteren.*** Ik denk niet dat meester Snor een hoge pet van Toby op heeft. Dat heeft de schrijfster misschien niet letterlijk opgeschreven, maar dit maak ik op uit de zin 'Je weet toch hoe hij is?' Meester Snor maakt zich duidelijk geen zorgen over de jongen.
- ***! Of te vroeg.*** Ik weet nu dat Juf Josje anders over Toby denkt dan meester Snor.
- ***A / ? … hij nablijven.*** Ik denk dat meester Snor best streng is. Hij praat niet zo vriendelijk over Toby, vind ik. En hij begint meteen over nablijven. Ik vraag mij af wat er met Toby aan de hand is. Ik noteer een vraagteken in de kantlijn van de tekst en schrijf erbij *Wat zou er aan de hand zijn met Toby?*'

Controle van begrip vragen (CVB-vragen)
Controleer tussendoor in hoeverre de leerlingen de tekst hebben begrepen. Laat hen individueel de CVB-vragen beantwoorden op een wisbordje of laat hen meedoen met hun eigen device.

CVB-vraag
Waar of niet waar? Juf Josje maakt zich een beetje zorgen dat Toby nog niet op school is.
Antwoord A. Waar.

<u>WIJ</u>
Laat de leerlingen in tweetallen de volgende bladzijde lezen. Zij zorgen ervoor dat ze de pagina goed begrijpen. Het maken van aantekeningen tijdens het lezen helpt hen hierbij. Bespreek de aantekeningen van de leerlingen en vul aan waar nodig. Bijvoorbeeld:

- ***! / A - Schoolbordkrijtjes, stom!*** Ik weet al door het lezen van het eerste hoofdstuk dat Juf Josje de krijtjes bewaart, omdat ze daarvan een hap neemt als er een dier in nood is. Daardoor verandert ze in Superjuffie. Maar ik weet ook dat meester Snor hier niks vanaf weet (en mag weten!). Juf Josje vindt het dus waarschijnlijk stom van zichzelf dat ze deze bureaula opentrekt, terwijl meester Snor erbij is. Ze is bang om betrapt te worden.
- ***A - het schoolbord.*** Dit is natuurlijk een smoesje, omdat meester Snor er niet achter mag komen waarom juf Josje de krijtjes bewaart. Doordat de schrijfster *V-voor* schrijft, denk ik dat Juf Josje een beetje zenuwachtig is en hoopt dat meester Snor het gelooft.
- ***! - Aan de hand.*** Met ons digibord is ook regelmatig iets aan de hand. Ik snap het probleem dus wel!
- ***! - … erg belangrijk.*** Ik moet deze plannen ook voor jullie schrijven. In de plannen staat hoe ik jullie zo goed mogelijk probeer te helpen.
- ***Brilletje - … laat vallen.*** Ik zie het helemaal voor me. Jullie ook? Meester Snor die net de deur uit wil lopen en Toby die tegen hem op knalt als hij naar binnen wil, waardoor alle papieren van meester Snor op de grond komen te liggen. Ik zie het ook op het plaatje.
- **** / A – grond raapt.*** Ik denk dat we nu gaan lezen waarom Toby zo laat is. Omdat hij 'Juf Josje!' roept, denk ik dat hij iets belangrijks te vertellen heeft. De schrijfster gebruikt een uitroepteken en gebruikt het woord *roept*. Anders had ze wel een ander woord gekozen, zoals 'zegt' of 'vraagt'.

CVB-vragen

- Waarom gaat juf Josje naar Australië? *Antwoord D: dat is nog niet bekend.*
- Waarom mag meester Snor niet weten waarom juf Josje de krijtjes in haar la heeft liggen? *Antwoord A. Juf Josje is bang dat als meester Snor erachter komt dat ze soms weg gaat om dieren te redden, ze wordt ontslagen.*
- Waarom denk jij dat Toby zo laat is? Doe een voorspelling.

JULLIE

Laat de leerlingen in tweetallen het volgende gedeelte van het hoofdstuk lezen. Ze maken samen aantekeningen en zorgen er samen voor dat ze de tekst goed begrijpen. Bespreek daarna dit gedeelte van de tekst aan de hand van de CVB-vragen.

CVB-vragen

- Waarom gaat juf Josje naar Australië? *Antwoord C. Daar gaat ze een weekje helpen in een koalaopvang.*
- Waarom denk jij dat de koala's in Australië hulp kunnen gebruiken?

JIJ

Laat de leerlingen het laatste gedeelte van het hoofdstuk zelfstandig lezen. Zij zorgen ervoor dat ze hun leesbegrip tijdens het lezen monitoren, zodat ze de tekst goed begrijpen. Het maken van aantekeningen helpt hen hierbij.

Verwerking **slide 25 t/m 28**

Vraag de leerlingen om in de tekst de dieren te arceren die in Australië leven en vertel dat zij straks voor één van deze dieren een dierenpaspoort gaan maken.

In de tekst komen de volgende dieren voor:

- **de roodrugspin**
- **de kubuskwal**
- **de zoutwaterkrokodil**
- **de witte haai**
- **de koala**
- **het zeepaardje**
- **de oosterse bruine slang**

Bekijk samen een voorbeeld van een dierenpaspoort. Laat de leerlingen vervolgens middels de werkvorm denken-delen-uitwisselen een aantal succescriteria bedenken. Wat maakt dit een goed dierenpaspoort? Waar moet deze tekstvorm aan voldoen? Vul de antwoorden van de leerlingen eventueel aan met de punten in de checklist. De leerlingen gaan individueel aan de slag met het schrijven van het dierenpaspoort. Ze kunnen op internet op zoek naar meer informatie over het dier. Ze onderzoeken waarom het dier in Australië leeft en in hoeverre Toby gelijk heeft: is hun gekozen dieren écht zo gevaarlijk?

Reflectie en afsluiting **slide 29 t/m 31**

Draai aan het rad en bespreek de reflectievragen met de leerlingen.

- Hoe tevreden ben jij over je dierenpaspoort?
- Wat ging goed bij het maken van je dierenpaspoort?
- Wat zou je een volgende keer nog beter willen oefenen?
- Wat heb jij geleerd over jouw dier?
- Zou jij jouw gekozen dier weleens in het echt (in Australië) willen bekijken?
- Vind je dat Toby gelijk heeft en dat jouw dier gevaarlijk is?

Vraag de leerlingen tenslotte of zij de rest van het boek *Superjuffie in Australië* zouden willen lezen.